

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelö

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeïe ado säla ïlo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebagi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada die idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë.
Malagai 3.1

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloi misiäia idi daijala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelö.

⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfali holöfali dibe amlage Yalusalemelage sulubadela nelö amoli e neebee ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelö. Eada galiawage äwiie ödäge naha nelö. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi

misi neawe. Hobeane baagia afädë moholömelë. Ne holöfali neebewe gadoi made eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigamolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeie Gesamia dili gesa namolömelëla säla äaha nelo.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesaia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nie malöfalie, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeie Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosa-loi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelo. Yesu neebea ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi neebea ami nebegi, selesaia fiia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelo
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie

Ado Mala Hedabi säla ïaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daiala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami namolö amo ga madefali dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogo-malola säla ï.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ïe edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ïe edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

*Dolö afädë mugabe fedai nelö
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea

---

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ïi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege fôi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hï e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

mala säla olelesa nelö. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalahlä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebee wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebee misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahlä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädäwala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säseba, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahlä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö

nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebee gedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gedola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

*Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Segeyo sagala digaia made Yesu e yosefali doadigila awälähilä udia dolö aligilo made dibeä ami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bögëi. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaä di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iäsebegi, Yesuea säla obögësalea, Sege gaamu ga made dibeä ami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebedi ami awälähilä Yesuea ado mala säla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

*Yesuea dolö afädë wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)*

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebee ami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helësësa, hä dia ne wahilasimolöi

nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sälahilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeadi amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebee ami mafusa nelo.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi (Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoa ami nelolahilä Yesu e Gabaniama obëgëi. Obëgëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obëgëla misi neala säi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahlilä udia dolö yafie Yesu neebee ami sulubadela gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoa namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebee ami dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo

Yesu neebee ami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebee amo gaalula mosö figi dusuia galahilä dolö iwasala gaula misi amo fëola ia idogoi. ⁵ Iliä asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebego mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hïdofaliämu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebee amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ialahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ie fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä Godeie ei gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaea säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebee ami gegeedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bögëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bögëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bögëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bögëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bögëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebee amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebee amo wemolö misimelëla säla i.

*Molö naala made aligiloie mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)*

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolöie bögëla

aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bégëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebeگو mi edoiëla nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameadada gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamoloea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselomelëla säi.

*Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bégëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bégëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameadada segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bégëla aulo golia damula hamosa nebeگو bimola

säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obägëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahlä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameada Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi

(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo dofealela

nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahi-molöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadig-ila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bëgëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafiea ili bëgëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämadilage, gaamu Dämädilage Saidonomädilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilä bëbëgëla awäla e neebea ami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlilä e diigidelälahlilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hi helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebee ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeïe ado mala säla ïmäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi ïmolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ïe ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediïe malö Yemesege, ïe edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeïe malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaïe malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ïe bëgëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlä e sosogo amolia Yesu sigi obëgëmolöie bea asi. Ili sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla ï. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuïe isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaïe dafidiloea geloi ïasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala

---

* **3:22:** 10.25 Belesabuluïe ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobealage hibälä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iia Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlä Yesuea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Dïe dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla äasebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea

ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gow-
 elimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame
 dibe amo gadola bëgëla hamolo neebe amolida
 nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

*Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido
 hawa sadia gogola aliligi asila säi*

¹ Yesuea oebo edefademalä dibe amo agesugi
 nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö
 yafie mafulahilä e neebea amo negegisebegi, e
 dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia
 dolö yafie gedoi amolida oebo agesua nefol-
 lalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela
 sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi
 ei widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë.
⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idi-
 afa daala negei amo haeaea maala neala maimelë.
⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala
 negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali
 bäui. ⁶ Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgisalea
 difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë.
⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula
 sadia gai bausebea ami digai. Amoda äyo gägäi
 giisi amobalä geqedola bäusalea widi gägä amo yau
 hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga
 hedabi dibeami daala negei ameada hedabola
 baulahilä gägä negeimelë. Odoeada gägä nabülasi
 ohodoa negei. Odoeada nabülasi gafeia negei.
 Odoeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla säi.
⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa
 gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säla i.

*Ado besula sãmolö mi dibe beala säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ie bögëla aulo giwilasi amolibalã Yesu e hido neebea awãlahilã ea ado besula säi amoie mi ilia emã nabi.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügã negesi dilo amo dilia helësëmãia säla i amomelë. Udia dolö segea neebe amoma ado besulamu säla iaha neawe. ¹² Amoie mida gowe.

Ilia siia beahamu namolöi nea gaso, dofã gowe gabula made beagolemolömelë. Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Ilia beagolela helësësa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola säla i. *Aisaea 6.9,10*

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädãla made helësëi neale. Fädãla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea molö gägã sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofã maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägã igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameadã ado mala obeägila nabalahlã neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awãla sedade made aligilomelë. Ilia ado mala

neala gaui amoïe yïi beasege, amase, odoaea ili neala sêlasisege, ïlia fodolofali digïla aulomelê. ¹⁸ Udia dolô odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibe daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahilä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helêsêlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helêsêse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelê. ²⁰ Amaimo, udia dolô odoa molô gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameadada ado mala nabala asigi afädê negelahilä ïlia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelêla säi.

*Gamaliie ado
(Ulugu 8.16-18)*

²¹ Amalahilä Yesuea ïlima nabahalea, Afädêa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeami neala ulufadigisa maademolöïe amaimelê. ²³ Afädêa gêhea nabalöi galêda, nabalö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ïlima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helêsêmalo. Dilia odoagali mogela ïaseda, Godea amo gadola diligali mogela ïahalea odoage baala ïmolömelê. ²⁵ Afädêa nelebo afädê gaula neebe amomada Godea odoa baala ïmolömelê. Amase, afädêa nelebo afädê made gaula neebe

amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bausebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla i.

*Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)*

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ìe adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olelomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ìe bëgëla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla iaha nelo amoie mi sulubadela säla iaha maadei.

*Yesuea fo ödälebalä ado
(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)*

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ie bégëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dëgëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ie ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

*Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)*

¹ Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe

fedai igi äbägi baagoi baucidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obëgei. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nïe ëida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafalï sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafalï sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegeadolada dausini äudä

gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibeaa amige mosö gägäwila asi dibeaa amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebee awälahlilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla äasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e öda dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obögësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasäi amoiege die soso-goma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahlilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla äasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yaulusüie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea öda dudaia fila oeabo edefademalä amo dögëla obögëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä

dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bögëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelö. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie nebea ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iäha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalähilä udia dolö Yesu e bögëla asi amolibalä awälähilä e baagido maala ië fagulogi diigi. ²⁸ Hido asigia helësésalea, na ië fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ië wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ië bögëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo gigisëla Yesu nebea maala ië emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iäha maadei. ³⁴ Amala säla iäsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iäha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala

misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Dïe didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma iasebego edoïela säi. ³⁶ Iliä Amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegecola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoïe eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëie odoai äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)*

¹ Yesu e sege amo digila hi e edëi gaamugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi.

² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelo. Ea mala olelei amo nabal-ahilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Simonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelo. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ei gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ie ei gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelo. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelo. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelo.

*Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufu-
mola säi
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)*

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äüdä äüdäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äüdä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu

nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³ Iliä amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameadä beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahlilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebegi dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö

mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä gal-
abaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodi-
asa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodi-
asaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia
nifulödula helësësa sulo. Amai gaso, nifulö fu
made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö
hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla
bedalahilä idihë nelö. Ea Yonea ado säi amo na-
balahilä obeägilo amogi e asigi säosöola helësësa
nelö. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane
sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo
nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo
amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola
säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helo-
diasaea Yone nifulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo
amo gala udia Helodiasa hile idiwü amo maalahilä
sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö
odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadese-
begi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie
nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi.
²³ Ea naabo migalä diigisalea dolisä amoma
sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade
beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla
säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadig-
ila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola
sämölödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea,
Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola
säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo nebea
fodolofali baluluia obëgëla awälahilä ema sähalea,
Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula
maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi
amo nabalahilä Heledoea edefademalä bobasëla
asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia mi-

galia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësei. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlilä ië bëgëla aulo amolia ië domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obëgëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahlilä udia dolö madeido afiai. ³³ Ili awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësei. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahlilä ili moholö awäsebea ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ Ili awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ië bëgëla aulo amolia e neebee maalahlilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifalä gabumelë. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahlilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfalä dibebe amige hogola

afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ili molö muäia dilia ïmalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala ïmolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awälahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö gisidaia gegedola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gegedola fifigisa maadei. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegelahilä ïe bëgëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila ï. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahilä ili sulubadelagali mogela ï. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ïe bëgëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dëgëla alogodi sege ëi Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ ïe bëgëla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hïdo segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea behamelebe fo du busamadila maase amea ödä

adelo i amea gelola adimolö iliawasebe meli. Haea gämölö amo gaalu, e ödädabodo ili neebee moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaea bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemele. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo amea fudugi. Ilile iso asigi galadigi nelo.

Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi
(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ei Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibeaa amige sagai dibeaa amige e awäla beselagalasebeaa amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

*Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeïe Ado säla
negei amea baagila asi dialea
(Madiu 15.1-9)*

¹ Felesi dolö amoli gege dolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu nee bea afiala gege do. ² Amalahilä ilia beahamelebe ie bögëla aulo odoa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obögëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bögëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoïela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,

Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nïe ëi gauia adalo nea.

⁷ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nïe ëi gauia adalo nebegola

säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeïe mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea

sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hed-abola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säseada, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi
(*Madiu 15.10-20*)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaëa na säsebewe nabalahilä helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadä dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadä udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö

sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufolöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälähilä e mosö afädë neebee amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësämäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalähilä udia amo fodolofalä maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nïe nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela

säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oeabo edefademalä dibeami bese-lagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e nee-beami sigi misi. Sigi maalahilä Yesuea e naaboea di-igimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahilä nea ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe dogane gelahilä ie eli fodolo-fali hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämabiola säla iahamu neebe amo nabalahilä gaso, ilia auaulahilä säla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola dogane geladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

8

*Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i
(Madiu 15.32-39)*

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gege-
doi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie
bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea,
² Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa
nelo amea hä molö molö made gabugi asigi-
isebemelë. ³ Södëa baagoi amola wäla ili mosöa
mosöla säседа, idiafa si däädäbëlela digamolö gabu.
Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gab-
ula säi. ⁴ Ìe bëgëla aulo amolia ema naba-
halea, Nili sege nafadeia neebewe, udia dolö
wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula
nabi. ⁵ Iliä Amala nabasebegi, Yesuea ilima naba-
halea, Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla
obëgësalea, Gifalädaliala säi. ⁶ Amala säsebegi, ea
udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi.
Amala sälahilä ea beledi gifalädaliala amo gaula nea,
Godema nesegelahlä, dagabodasila ie bëgëla aulo
amolima sogomäia i. Amala äasebegi, ilia udia
dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Iliä seme
nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahlä
udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela
sefolalo amoli dofea nalahilä, fea digai amo ilia
adu gifalädaliala salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo
amolida dausini biyidia gadoi nelö. Yesuea udia
dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ie
bëgëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila
Dalamanuda segeamadi asi.

Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi

(Madiu 16.1-4)

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë sele-saia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebege, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

Ado besula Heledo Felesilele yidila säi

(Madiu 16.5-12)

¹⁴ Ìe bëgëla aulo amolia beledi elabolahilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaeä muäia, dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö

dausini biyidiaea muäia beledi gifalädalä daga-bodasi amo nalahilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Ila ema säla obögësalea, Gifalädalälä säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädälä made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ie bögëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeaa amilahilä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoa gofedela galala ie naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägä adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahilä nelebo sulubadela fädälä beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadia amogida mosabu. Dihä mosöa mosöla säi.

Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi (Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)

²⁷ Yesu ie bögëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo

Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iäsebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hi e së naala baagomolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iäsebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ië bëgëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ië bëgëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bëgëla moholöla helësëседа, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bëgëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëседа, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ië namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei

sulubadela neala gausalea, hī e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahāla e ugila negemolōdu. ³⁷ Amase, afādēa bidi edo ialahilā, hīle namolō amo bu nea obēgēmolōdu. ³⁸ Udia dolō walio nefolalebe welia udiaea dolō fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afādēa nebalāge, nīe adobalāge hewaseda, Dolōie Malō amo Eedoie yo digalo hīdo elōibalā, selesaia fii hedabifali amolibalā obēgēsolo amo gala, eage dolō amobalā hewamolōmelēla sāla ī.

9

¹ Ea ilima sāhalea, Na dilima dofā sāhawe. Dili walio nebege odoa baagola made neēgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, īe geloibalā maase amo bimolōmelēla sāla ī.

Yesuie domalo bedefala elōi neebe meli (Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilā Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofali nefolalo. Iliā beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elōi neebe meli. ³ Īe fagulo gāi amoge yo digalahilā faleifali, sege fifii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolōi made, neebe meli. ⁴ Iliā beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalā adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilā Fidaea Yesuma sāhalea, Sāla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosō ohodoa olahadio. Elōda dīe, elōda Moseseie, elōda Elaiaīela sāi. ⁶ Ili edefademalā bedālahilā, ea edo sāmōlōdula asusugahalea, ado amala sāi. ⁷ Gelē hāu afādē maala ili neala hagula, gelēgi amilahilā ado afādē sāia idogosalea, Goda nīe malō,

na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahlilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negehlilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Ili ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoiëla nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi (Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili awäla ie bëgëla aulo odoa neebea ami beselagalai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e neebea baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nïe nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebea

sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahilä, ie nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ie domalo gelola sosolahamelëla säla i. Dïe bëgëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilma säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebego. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoïe eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Edoea säla obëgësalea, Holöfaligila amaimelë. ²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoïe. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoïe eedo amea üalaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöïe dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebee baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go dïgila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala,

gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafia hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ie bögëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilä mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelö. Afädëa e abididula made helësëmäia nelö. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelö. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabolö amo bedäi nelö.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelö. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësëseda, dafidi

hüdale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nïe ëigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi

(Ulugu 9.49-50)

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa dië ëi säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nïe ëi säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobeane aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nïe ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iäседа, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Nafadelasiloie ado säi

(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näiado amea ië muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogoseda, ië hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Dië naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibe

ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea.

⁴⁸ Amida

ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dileamele. *Aisaea*
66.24

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ëbi hedabi dialea. Ëbi hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi
(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo digila awäla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebeami mafula gegeedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoe e neebeami maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibe ameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea,

Mosesea dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Iliä säla obögësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dödëla ialahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obögëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Mosesea dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä mala amala säla dödëla negei. ⁶ Mi gäwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameada dolöea ie emele eedole digila ie udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfali namolömelë. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obögëla awäla sefolalea, ie bögëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ie dolö fisila dolö elö fila awäsedä, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägisa nelo
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoä nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësäea moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila helësëi made neebe amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä

ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea digisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

*Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebege. Die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bëgëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameada Godea Beaha Maadela Sigi Neebea

ami moholöda baagi sei bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ie bögëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sei dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sei holöfali made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mateda maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Nabuö. Niliäda nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bögëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeä ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bögëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bögëla aulo amolia fudugila

aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafali awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahilä hobeä ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nili Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nufulömelëla didiäla daiäla negelahilä, fi odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula iäsedä, ilia ema ëheheladigi, gopedela galaladigi, ëfë damuia fëgaladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamosedä, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yemese Yoneleä dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebeeä maalahilä eleä ema sähalea, Säla Olelelo, aliä afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësalea, Die yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësalea, Aliä amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola aliage gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samäia memelemolöda

nïe mademelë. Godea fimäiala daiiai amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlä Yemese Yonelema habobaha nelö. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Ili hamolo amo gadola, dili nebe go afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebe go afädëa ëi sälo namolöila helësësedä, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësësedä, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ië hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ië namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ië bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelö. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlä, ea uuala sähalea, Debidiie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidiie malöo, ne bobasëmola sähamu nelö. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si

golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihï asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

11

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomälä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami

nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamod-elä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebee sigi gaula obögösebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelö. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelö amoliage, hobeala maaha nelö amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Ne-sege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado De-bidia beaha maadela sigi nelö amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama 118.25,26*

Selesaia fiia Godeie ei gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelö. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obögëi.

*Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)*

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea

bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Dïe gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bëgëla aulo amolia nabi.

*Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalalahamebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomalä madele. Nie mosö fifii asi sulubadelaea Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadelaea ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bëgëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)*

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä

Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obägësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola digamola säседа, ea säi amo dofä amamolöla helësëседа, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabaseda, dofä nimolöla helësëmalö. Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalö. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ìla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

²⁷ Ili Yalusaleme bu obägëlahilä Yesu e gobela ìlo mosöa awäla nebegi, gobela ìlo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obägësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obägëседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi ì amoda gowea ìla dilima säla ìmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla ìmola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoiëla sämolö gabugi, ³² nilia dolöie

galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla ïmolö mademelëla säla ï.

12

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)*

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla ïaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi ëfë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hï e fi elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila ïmola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla ïmolö asi amoda ilia e gaula nufudala ïalalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ïe busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo

nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hi ebalä nelo, hile efege hi boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili nebea mosalalahilä sähalea, Iliä nie nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dëdëla negei dialea. *Sama 118.22-23*

¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla

säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

*Dagisi muni ìmolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)*

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelè odoa amolimage, ili Yesu neebee awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebee ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësésaleada, dia mala säla ìahalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësésamelè. Amala helësése amoie mida, odoa neebe amolia di beala säse amogi bedäla helësèla made, Godea helësèi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helësèlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni ìmolö dialeale ma, madele.

¹⁵ Nilia dagisi muni amo ìmäiale ma, made ìmäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalì säsebe amo bealahilä, ilima säla obègèsalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädè na melèdelä gaula misièla säi.

¹⁶ Ili muni giwi afädè gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, èi dèdèi dibe gowege nowèie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obègèsalea, Beaha Aligilo Sisaièla säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hïma ìmalö. Godeie dibe amoda Gode hïma ìmalola säi. Amala säi amo nabalahlilä ili fudugi.

*Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)*

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu

neebea maalahilä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädë nilia hamomäia dädëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedä, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoie äigila malö ägümolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dädëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalä salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobea wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobea baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dädëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebego madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesaia fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dädëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila dädëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësei gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädë nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlä, Yesuea ilima hedabola säla obägësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obägësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afädëfalimu neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obägësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloeage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obägëmäia ema sämolö amo bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleüe nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidie malöla sälo amo abeahäla sälođu.

³⁶ Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea,

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola

säimelë.

Sama 110.1

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloida Debidie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi

(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahilä magaia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebeä ami molö gialo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea.

⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibeä amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

Udia didalo afädëä muni negei

(Ulugu 21.1-4)

⁴¹ Godeie muni negelo dibeaa ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadelaea Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Ila ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweada afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi

(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)

¹ Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi

(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali

hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla ïmo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefalï nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sïdë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahilä galisölö neebee sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaea nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla ïmolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäseda, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebe amo säla ïmalö. Ado säla ïmolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo

amo nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ïe eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaëa dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla ï. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalö.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ïe nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hï mosöa fagulo nea obëgëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo haguï sefolalebe amolige, malö dubo dodo ïaha sefolalebe amolige, ede-fademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hï memelei

amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasi-
molö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea,
Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola
säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula
helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalï säsäla sähalea,
Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö mo-
holömelë. Odoaea wäfalï säsäla sähalea, Neda
Godeie bea sälo miši neawela sämolö moholömelë.
Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei
nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi wale-
belela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige,
hïdo elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefo-
lamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo
gaalu, na dilima dafidi säla ïahagomelëla säla ï.

Dolöie Malö amo bu obëgëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie
elö elöla hamosa maadeibua
eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumilï mu-
daiala besela didigafula, mudaia geloi hïdo
elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea*
13.10, 34.4

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda
geloi amole, yo digalo hïdo elöifalï amolebalä mu
baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë.
²⁷ Bease amo gaalu, ea ïe selesaia fii amolima mos-
alolahilä, udia dolö hï memelei sege föi sulubade-
lagi, agesu näiado nefolalebe amoge, näiado ne-
folalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö
mosalola sämolömelëla säi.

I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoië mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nïe ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hïdo dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ië mosö dïgïla, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ië hamoi hamolasiloma, ië hamoi beaha namialola säla, hïdo hïdolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsilä aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla

iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)*

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli

---

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosa dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëседа, ugila negemolöi galea. Neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeane baumolö amoie, nie domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bëgëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bëgëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela

nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ië bægëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalalahimelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomalä säla ïmalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoïe molö nïe bægëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säsedä, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlä, ië bægëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoïe molö molö daiai.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hïdo hïdolaëa dafidi säladigi hobea säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgesalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöïe Malö amoda ië dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöïe Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Geloïie molö mai
(*Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golidi 11.23-25*)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ïe bëgëla aulo amoligali ïa gogosalea sähalea, Nimo. Nïe domalo gomelëla säla ï. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä iligali ïasebegi, ili sulubadelaëa mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nïe healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöïe healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udalahilä, Olibebia asi.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(*Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38*)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaëa bedalahilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea,

Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nifulömelë.

Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla
dusudasila afufumolömelëla

säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaëa ema säla obëgësalea, Ili sulubadelaëa bedalahilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala

sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaëa amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesu, ie bëgëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani dibeami afialahilä nea, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wifefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nïe iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea guifefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfalä idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaëa si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele

aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä bese-lagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula iasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebego bimola säi.

Yesu gaui

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ie bögëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daila säla iahalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalö. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebea fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e gaula fëdüi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gaui amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bögëla asi amo ilia e gaui ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo

ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

*Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi
(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige geGEDOLA ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeä ami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odoa misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafiea ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niliada ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala

nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloi Edefade neebe amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahlilä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nalì made sāmalo. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaëa sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sāmola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

*Fidaea, na Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)*

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfalì nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalì säседа,

dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalä diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa mada nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgemolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi

nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Ila gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä ema sähalea, Dia niläma hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafalä Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebee goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafalä sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahilä, ea odoama Yesu fëgämalolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi
(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia

salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ei Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadu baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Èhehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai

amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogoihilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bégise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bégise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Eloï, Eloï, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nie Gode, nie Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeä adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiafali holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala

udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu bauri

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebee awälahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bauri dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hïdo elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimölödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doga negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bëgëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimölömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo gisisëla fudugimölöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofalï doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

⁹ Segeyo gifalädalügi yosefalï Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalïa fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imölö asi.

11 Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.

*Bëgëla aulo äudäea Yesu meli
(Ulugu 23.13-35)*

12 Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. 13 Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebee obëgëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

*Yesuea ie bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi
säla ïmalola säi
(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23,
Abosolo 1.6-8)*

14 Amalahilä hobeala gidälasa amoli molö naha dibeaa ami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. 15 Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla ïmalo. 16 Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. 17 Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nie ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoie ado gähe sämolöge, 18 baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai
(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado säla ialahilä, selesaia mosöa fedala Godeie naabo dafädimadi sulo.

²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla iaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebela helësämäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus,
and John's Letters in the Edolo Language of Papua
New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b